

MAHMOUD DARWISH*

*Mahmoud Darwish (Mahmud Derviş) (El-Birve, 1941 - Houston, 2008) Dünyaca ünlü Filistinli şair. Arap dilinin ve kültürünün yetiştirdiği şairin şiiri, ülkesi olan Filistin'in direniş mücadelesini yansıtır. 1948 yılında henüz çocukken, doğduğu köy, İsrail güçleri tarafından işgal edilerek yıkılır. Ailesiyle Lübnan'a göç etmek zorunda kalan Derviş, bir yıl sonra döner. Fakat köyü yerle bir edilmiştir. Büyük acılar ve yoksunluklar içinde kendini dünyanın en tanınmış şairleri arasına sokacak yapıtlarını vermeye başlar. 1970 yılında İsrail'den sürgün edilen Derviş, birçok Arap ülkesinde dolaşmak zorunda kaldı. 1982 yılı Eylül ayında Sabra ve Şatilla'da yaşanan katliamın ardından Beyrut Kasidesi'ni yazdı. Bu şiiriyle 1984'te Sovyetler Birliği'nde Lenin Ödülü'nü kazandı. Şiirleri ve makaleleri nedeniyle birçok kez tutuklanıp cezaevinde yatan şair, insanın dramını ve vatan toprağı sevgisini dile getiren pek çok eser verdi. Birçok şiiri de ünlü besteciler tarafından şarkı yapıldı. Şair, aynı zamanda Filistin ulusal marşı Neşid el-intifada'nın da söz yazarıdır. 2002 yılında Uluslararası Nazım Hikmet Ödülü'nü kazanan Derviş, aynı zamanda pek çok uluslararası ödüle sahiptir. Ünlü şairin anısını yaşatmak amacıyla, Ramallah şehrinin Al-Masyun bölgesinde bir kültür kompleksi olarak faaliyet gösteren Mahmud Derviş Müzesi yer almaktadır.

Darwish,, M. (2023). Kimlik Kartı (Çev.Mehmet Hakkı Suçın). Yelkensis Şiir Dergisi, 35.

Kimlik Kartı

Kayda geçir!
Ben bir Arabım
Kimlik numaram elli bin
Çocuklarım sekiz
Dokuzuncusu yolda bu yaz sonunda
Kızıyor musun?

Kayda geçir!
Ben bir Arabım
Emeğin yoldaşlarıyla çalışıyorum taş ocağında
Çocuklarım sekiz
Taştan çıkarıyorum ekmeklerini
Elbise ve defterlerini
Ne sadaka dileniyorum kapında
Ne de küçülüyorum
Kapının eşiğinde
Öyleyse kızıyor musun?

Kayda geçir!
Ben bir Arabım
Unvanı olmayan bir ad'ım
Çok sabırlıyım
Her şeyin öfkeden köpürerek yaşadığı bir diyarda
Köklerim
Zamanın miladından önce demir attı
Çağlar açılmadan önce
Serviden ve zeytinden
Otlar boy atmadan önce...
Soylu efendilerden değil babam
Karasaban süren bir aileden
Bir çiftiydi dedem
Ne asildi ne de asilzade!

Güneşin ihtişamını öğretti bana okumadan önce
Evim bir bekçi kulübesi
Ağaç dalları ve kamıştan
Memnun ediyor mu seni bu hâlim?
Ben unvanı olmayan bir ad'ım!

Kayda geçir!
Ben bir Arabım
Saç rengim kömür karası
Gözlerim kahverengi
Ayırıcı özelliklerim:
Kafamda kefiye üzerinde duran bir agel
Ve kaya gibi sert avuçlarım
Dokunanı tırmalar
Adresim:
Ücra bir köydenim
Sokakları adsız
Unutulmuş
Tüm erkekleri tarlada, taşocağında
Öyleyse kızıyor musun bana?

Kayda geçir!
Ben bir Arabım
Gasp ettin atalarımın bağlarını
Ben ve çocuklarımın sürdürdüğü toprakları
Bir şey bırakmadın, ne bize ne de torunlarıma
Bu kayalardan başka...
Onları da aşıracakmış hükümetiniz,
ne diyorsun buna?!

Madem öyle yaz!
İlk sayfanın en başına:
İnsanlardan nefret etmem
Ve gasp etmem kimsenin haklarını
Ama aç kalınca
parçalarım beni gasp edenin etini
Öyleyse kork, korkmalısın açlığımın
Ve öfkemden!